Fusie-effectrapportage

Bestuurlijke fusie

Stichting voor P.C.V.O. voor Meppel en omgeving
&
Stichting Onderwijsgroep ZW-Drenthe

Inhoudsopgave

Relevante wet- en regelgeving 3

1. Beoogde fusie en fusieproces 3

2. Communicatie over de fusie 5

3. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat 7

4. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid 9

5. Kosten en baten van de fusie 10

6. Evaluatie van de fusie 11

7. Advies gemeente(n) 11

Bijlagen 11

Relevante wet- en regelgeving
· Artikel 53f van de Wet op het voortgezet onderwijs · Artikel 10, lid 1, onder h, van de Wet medezeggenschap op scholen · Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs 2017 + Bijlage 2 (Staatscourant Nr. 41402, Jaargang 2017)

1. Beoogde fusie en fusieproces

1.1 Beoogde fusie en fusieproces

Informatie over de beoogde fusie en stappen die in het fusietraject moeten worden doorlopen.
Stichting voor P.C.V.O. voor Meppel en omgeving (werkgeversnummer 50182) is het bevoegd gezag van CSG Dingstede (brinnummer 03XM) in Meppel. *Stichting Onderwijsgroep ZW-Drenthe (werkgeversnummer 41636) is het bevoegd gezag van Stad & Esch (brinnummer 25CL en 19TQ) met vier vestigingen in Meppel en één in Diever.* *Beide besturen hebben in de periode van oktober 2018 tot september 2019 een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren naar een bestuurlijke fusie in de vorm van een samenwerkingsbestuur en hebben begin 2020 op basis van de uitkomsten van dit onderzoek geconstateerd dat er op dat moment nog onvoldoende basis was om de concrete stap naar de bestuurlijke fusie te zetten. Naar aanleiding van het vertrek van de rector-bestuurder naar een bestuurdersfunctie in het primair onderwijs per 1 februari 2021, heeft de Raad van Beheer van CSG Dingstede contact gezocht met de Raad van Toezicht van Stad & Esch. Beide raden zijn tot de conclusie gekomen dat in het licht van de toekomstige verwachte leerlingendaling en de maatschappelijke verantwoordelijkheid om het voortgezet onderwijs (verder) te versterken, verdere bestuurlijke samenwerking gewenst is. Met de benoeming van de directeur-bestuurder van Stad & Esch tot interim bestuurder bij CSG Dingstede is de eerste stap gezet naar de beoogde bestuurlijke fusie met ingang van 1 januari 2022. Op basis van het geactualiseerde haalbaarheidsonderzoek is een voorgenomen besluit tot fusie genomen. De besluitvormingsprocedure met de bijbehorende wettelijke inspraak zal naar verwachting in het december 2021 worden afgerond.*

1.2 Tijdsbestek

Informatie over het tijdsbestek waarbinnen de fusie zal worden gerealiseerd, de beoogde fusiedatum en de onderwerpen die na de formele fusiedatum nog geregeld moeten worden.
De beoogde fusiedatum is 1 januari 2022. *De uitwerking van de bestuurlijke fusie (interne organisatie, bedrijfsvoering, etc.) krijgt vooral zijn beslag in de jaren 2021, 2022 en 2023, dit in afstemming met de nieuwe gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en waar dit van toepassing is in overleg met de medezeggenschapsraden van de scholen.*

1.3 De motieven voor de fusie

Beschrijving van de aanleiding en beweegredenen en eventuele noodzaak (motieven) voor de fusie. Te denken valt bijvoorbeeld aan regionale omstandigheden die aanleiding zijn voor de fusie en positieve effecten met betrekking tot de doelmatigheid, continuïteit, kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs.
Het voortgezet onderwijs in Meppel en omgeving wordt geconfronteerd met een terugloop van het aantal leerlingen als gevolg van demografische krimp. *Tegelijkertijd is er sprake van een sterke ambitie om het aanbod en de kwaliteit van het voortgezet onderwijs in de regio overeind te houden en verder te versterken.* *De bestuurders van de Stichting voor P.C.V.O. voor Meppel en omgeving (hierna te noemen: CSG Dingstede) en Stichting Onderwijsgroep ZW-Drenthe (hierna te noemen: Stad & Esch) zijn dan ook tot de conclusie gekomen dat de positie van het voortgezet onderwijs in het werkgebied het beste versterkt kan worden door het onderwijsaanbod onder één bestuurlijke verantwoordelijkheid en regie samen te brengen.* *Een besturenfusie zorgt voor goede waarborgen voor het behoud van de diversiteit van het gezamenlijk onderwijsaanbod en de keuzevrijheid van ouders en leerlingen, alsmede voor het behoud van de werkgelegenheid van het personeel in de regio.*

1.4 Alternatieven voor de fusie

Beschrijving van de alternatieven voor de fusie (andere fusiepartner of samenwerkingsvorm) en de uitkomst van het onderzoek naar de alternatieven.
De besturen hebben, voorafgaand aan dit fusietraject, onderzoek gedaan naar alternatieve samenwerkingsvarianten. In dit onderzoek zijn naast de bestuurlijke fusie ook de bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst, de personele unie en de holding onderzocht. Samenwerking op basis van een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst werd hierin als te weinig duurzaam beoordeeld voor de samenwerking die de besturen voor ogen stond en de personele unie en de holding boden te weinig perspectief om adequaat in te kunnen spelen op de gevolgen van de daling van het aantal leerlingen en op de wens en noodzaak een aantrekkelijk arbeidsperspectief te kunnen bieden voor de medewerkers.

1.5 Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie

Beschrijving van wat het bestuur wil bereiken met de fusie en de meerwaarde van de fusie voor ouders en leerlingen, bijvoorbeeld een hogere kwaliteit of meer keuzemogelijkheden.
De bestuurlijke fusie moet ervoor zorgen dat het bestaande aanbod aan voortgezet onderwijs in de regio Meppel e.o. zoveel mogelijk duurzaam in stand kan worden gehouden. Hierbij gaat het om gevarieerd en hoogwaardig onderwijs. In het bijzonder zijn de volgende zes doelstellingen geformuleerd: *1. Behoud en versterking onderwijsaanbod & onderwijsconcept* *2. Gevarieerde identiteit op de scholen met het oog op het behoud van keuzemogelijkheden vanuit een sterk schoolprofiel* *3. Blijven investeren in onderwijskwaliteit* *4. Goed en aantrekkelijk werkgeverschap* *5. Meerwaarde voor de regio* *6. Behoud en versterken professionele ondersteunende dienstverlening*

2. Communicatie over de fusie

2.1 Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

De medezeggenschapsraad van CSG Dingstede en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Stad & Esch zijn nauw betrokken bij het haalbaarheidsonderzoek en het aansluitende fusieproces.

Als eerste stap in het proces is door beide besturen een gezamenlijk intentiebesluit opgesteld en is dit voor advies voorgelegd aan genoemde medezeggenschapsorganen. Vervolgens hebben leden van beide medezeggenschapsorganen als lid van een werkgroep geparticipeerd in het haalbaarheidsonderzoek.

Tenslotte hebben beide organen wettelijk instemmingsrecht met betrekking tot de inhoud van het rapport waarin de haalbaarheid en de gevolgen van de beoogde bestuurlijke fusie zijn beschreven, waaronder de wettelijk verplichte fusie-effectrapportage.

2.2 Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken

De Raad van Beheer van CSG Dingstede en de Raad van Toezicht van Stad & Esch zijn vanaf het allereerste begin nauw betrokken bij de planvorming en de uitwerking daarvan. In eerste instantie hebben zij zich georiënteerd op mogelijke bestuurlijke samenwerkingsvarianten en gezamenlijk gekozen voor een bestuurlijke fusie in de vorm van een samenwerkingsbestuur als meest geschikte middel om de krachten in Meppel e.o. te bundelen. De fusie krijgt vorm door middel van een juridische fusie in de zin van Titel 7 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek tussen OGZWD en PCVOM waarbij de beide stichtingen zullen fuseren tot één stichting.

Op grond van de statuten van beide organisaties hebben de interne toezichthouders het voorgenomen bestuursbesluit tot een besturenfusie vooraf goedgekeurd.

2.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Ter uitvoering van artikel 15, lid 3, van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) hebben de besturen een zogeheten 'achterbanraadpleging' georganiseerd voordat de medezeggenschapsorganen gevraagd is de wettelijke instemmingsbevoegdheden uit te oefenen.

De wet geeft aan dat alleen de ouders geraadpleegd dienen te worden. In de Memorie van Toelichting bij de wet staat dat eerst de achterban moet worden geraadpleegd om te borgen dat zowel ouders als personeel ten volle zijn betrokken en vertegenwoordigd bij dergelijke ingrijpende besluiten.

Om die reden hebben de besturen ervoor gekozen te handelen naar de geest van de wet door zowel de ouders als het personeel te betrekken bij de achterbanraadpleging. Door middel van een brief is op hoofdlijnen aangegeven wat de aanleiding voor de besturenfusie is, welke gevolgen dit heeft voor leerlingen, ouders en personeel en wat de rol is van de medezeggenschap.

Aan de ouders en het personeel is de mogelijkheid geboden om binnen een redelijke termijn vragen te stellen of input te geven aan de beide medezeggenschapsorganen. De ingekomen reacties zijn vervolgens beschikbaar gesteld aan de beide organen zodat zij dit bij hun oordeelsvorming kunnen betrekken.

Het personeel, de ouders en de leerlingen zullen nader worden geïnformeerd zodra het proces van besluitvorming, medezeggenschap en fusietoets is afgerond en er definitief

duidelijkheid kan worden gegeven over de realisatie van de fusieplannen. Hiervoor is in opdracht van de besturen een communicatieplan opgesteld, waarin het personeel, de ouders en de leerlingen als prioritaire stakeholders zijn aangeduid.

2.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

Bijvoorbeeld gemeenten, andere scholen en/of schoolbesturen, het samenwerkingsverband, bedrijfsleven en samenwerkingspartners.
De betrokken vier gemeenten (Meppel, Westerveld, Staphorst en De Wolden) zijn op de hoogte van de fusieplannen. In de gemeenten Meppel en Westerveld zijn één of meer scholen van CSG Dingstede en Stad & Esch gevestigd en voor wat betreft Staphorst geldt dat meer dan 10 % van de leerlingen van CSG Dingstede afkomstig is uit die gemeente en voor wat betreft De Wolden geldt dat meer 10% van de leerlingen van CSG Dingstede en Stad & Esch afkomstig is uit die gemeente.

3. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

Beschrijving van de omvang van de rechtspersoon na fusie en de wijze waarop de organisatie na de fusie wordt ingericht en taken en verantwoordelijkheden worden verdeeld. Wanneer er sprake is van een bestuurlijke fusie wordt hier beschreven hoe de toegankelijkheid van het bestuur voor personeel, ouders en leerlingen wordt geborgd en waar zij na de fusie terecht kunnen met vragen en klachten.
De bestuurlijke fusie zal worden gerealiseerd middels een juridische fusie als bedoeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daarbij is er om praktische redenen voor gekozen om CSG Dingstede op te laten treden als overdragende c.q. verdwijnende stichting en Stad & Esch als verkrijgende stichting. De stichting krijgt een nieuwe naam en nieuwe statuten waarin de levensbeschouwelijke identiteit van CSG Dingstede en het openbaar karakter van Stad & Esch conform artikel53 van de WVO wordt verankerd. *Na de realisatie van de besturenfusie is de stichting het bevoegd gezag van formeel drie scholen voor voorgezet onderwijs. De beide scholen van Stad & Esch blijven geleid door een directeur met integrale verantwoordelijkheid en dat geldt ook voor de CSG Dingstede. Dit betekent dat personeel, ouders en leerlingen met vragen en klachten terecht kunnen bij in eerste instantie de directeur van de eigen school.* *In tweede instantie kunnen zij terecht bij het bestuur van de nieuwe stichting.*

3.2 Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau en het school- of instellingsklimaat in het algemeen en de maatregelen die eventueel worden genomen om het onderwijs zo te organiseren dat de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid op locatieniveau gewaarborgd worden.
Door de fusieplannen verandert er niets aan de overzichtelijkheid op locatieniveau. Het gaat immers om een bestuurlijke fusie en geen scholenfusie. *Mocht er in de toekomst om wat voor reden dan ook herschikking van het onderwijsaanbod noodzakelijk of gewenst zijn, dan is het vertrekpunt daarbij dat de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid op locatieniveau volledig gewaarborgd blijven.*

3.3 Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid en medezeggenschap van personeel, ouders en leerlingen.
Doordat de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid op locatieniveau volledig gewaarborgd blijven, wordt verwacht dat de fusie een positief effect heeft op de betrokkenheid van personeel, ouders en leerlingen. *Als er veranderingen in het onderwijsaanbod zouden optreden, zal die betrokkenheid verder worden vergroot door het personeel, de ouders en de leerlingen van de betrokken scholen te laten participeren in werkgroepen en/of klankbordgroepen.*

3.4 Medezeggenschap

Beschrijving van de wijze waarop medezeggenschap na de fusie wordt vormgegeven.
Omdat het een bestuurlijke fusie betreft, behouden alle scholen een eigen medezeggenschapsraad voor de uitoefening van de wettelijke medezeggenschap op schoolniveau. Voor de medezeggenschap op stichtingsniveau zal de medezeggenschapsraad van CSG Dingstede gaan participeren in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR). Stad & Esch werkt reeds met een GMR en voor CSG Dingstede is dit een nieuwe situatie.

3.5 Gevolgen voor voorzieningen

Beschrijving van de gevolgen van de fusie voor het aanbod en de bereikbaarheid van voorzieningen en faciliteiten in brede zin. Te denken valt aan onderwijslocaties, huisvesting, administratieve ondersteuning, helpdesk, ICT, bibliotheekvoorzieningen en ondersteuning van kinderen met bijzondere leerbehoeften.
Stad & Esch en CSG Dingstede beschikken over een eigen centrale ondersteuningsdienst. Samen beschikken ze over alle noodzakelijke functionaliteiten. *Vanaf de datum van de bestuurlijke fusie worden de beide ondersteuningsdiensten samengevoegd en deels bovenschools en deels op schoolniveau vormgegeven. Overbodige contracten met bestaande dienstverleners zullen worden beëindigd.*

3.6 Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de fusie voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid en de afspraken die hierover zijn gemaakt met bonden en personeel.
Voor het personeel zal na fusie één personeelsbeleid en één pakket aan arbeidsvoorwaarden van toepassing zijn. Verschillen in personeelsbeleid zullen in afstemming met de GMR en vakbonden worden geharmoniseerd. *Voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden wordt door CSG Dingstede en Stad & Esch voor het overgrote deel de CAO-VO gevolgd. Bestaande verschillen in arbeidsvoorwaarden worden in overleg met de vakbonden geharmoniseerd.*

4. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

4.1 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid

Beschrijving van het keuzeaanbod van scholen/instellingen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied (basisonderwijs) of de gemeenten waar de huidige leerlingen van de onderwijsinstellingen wonen (voortgezet onderwijs) en het effect van de fusie hierop.
De bestuurlijke fusie heeft geen effecten op de keuzevrijheid van ouders en leerlingen in de regio Meppel e.o.. *Het bestaande onderwijsaanbod van de scholen blijft ongewijzigd.*

4.2 Effecten van de fusie op de diversiteit

Beschrijving van de wijze waarop het bestuur borgt dat de variëteit van het onderwijsaanbod blijft bestaan of wellicht zelfs groter wordt door de fusie. Daarbij kan het zowel gaan om diversiteit op het niveau van scholen/instellingen als op het niveau van vestigingen. In hoeverre is er sprake van 'interne keuzevrijheid' voor scholen/instellingen of vestigingen binnen een bestuurlijke eenheid.
De fusie heeft vooralsnog geen effecten op de diversiteit van het onderwijsaanbod.

4.3 Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio

Beschrijving van de gevolgen van de fusie voor de bereikbaarheid en daarmee de toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio.
De fusie heeft geen gevolgen voor de bereikbaarheid en daarmee de toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio Meppel e.o.. Deze is er juist op gericht om de continuïteit en de spreiding van de bestaande onderwijsvoorzieningen voor onbepaalde tijd te waarborgen.

5. Kosten en baten van de fusie

5.1 Financiële kosten en baten

Overzicht en toelichting van de financiële kosten en baten van de fusie op korte en lange termijn.
De beoogde fusie heeft geen gevolgen voor de wettelijke bekostiging omdat de drie betrokken scholen/brinnummers als zelfstandige scholen de zogeheten 'eenheid van bekostiging' blijven vormen. *Op de korte termijn is er sprake van verschillende kostensoorten:* · *eenmalige kosten als gevolg van de fusie (inhuren externe expertise, notariskosten, etc.);* · *eenmalige kosten voor de harmonisatie van de technische infrastructuur en de administratieve systemen.* *De baten bestaan uit het feit dat CSG Dingstede en Stad & Esch op termijn een kostenreductie kunnen realiseren door samen efficiënter te kunnen handelen.*

5.2 Financiële risico's

Is de financiële continuïteit voldoende gewaarborgd, wat zijn de risico's?
Door de bestuurlijke fusie is de (financiële) continuïteit van de betrokken scholen gewaarborgd. *Er zijn geen noemenswaardige financiële risico's gesignaleerd als gevolg van de bestuurlijke fusie.* *Los daarvan spelen er wel andere risico's, bijvoorbeeld een onvoorziene sterkere daling van het aantal leerlingen in het voedingsgebied van de scholen of een toekomstige wijziging van het bekostigingsstelsel voor het voortgezet onderwijs met nadelige effecten op microniveau.*

5.3 Niet-financiële kosten en baten

Beschrijving van de niet-financiële kosten en baten van de fusie.
Zoals bij eerdere vragen reeds is aangegeven, is de hoofdreden voor de fusie het zorgen voor duurzaamheid en continuïteit van het onderwijsaanbod in Meppel e.o..

6. Evaluatie van de fusie

6.1 Evaluatie van de fusie

Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt en welke effecten zijn opgetreden, vooral op de punten van spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid.
Evaluatie maakt structureel deel uit van de werkprocessen binnen de beide organisaties, zowel op stichtings- als op schoolniveau. Dit betekent dat na de fusie met name op stichtingsniveau de aspecten 'onderwijsaanbod' en 'instandhouding' stelselmatig aandacht zullen blijven krijgen. De monitoring en borging van de levensbeschouwelijke identiteit en het openbare karakter van de beide organisaties is vastgelegd op stichtings- en schoolniveau. De evaluatie staat gepland in het najaar van 2023.

7. Advies gemeente(n)

7.2 Advies van burgemeester en wethouders

Inhoud van het advies van burgemeesters en wethouders van de betrokken gemeente(n) over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie.
Voor het advies van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Meppel, Westerveld, Staphorst en De Wolden wordt verwezen naar de bijlagen.

Bijlagen
Het advies van B&W van de betrokken gemeente(n) is een wettelijk verplichte bijlage bij de fusie-effectrapportage.